

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

4. De dispositione ad Sacram Communionem. Thema. Qui manducat
meam Carnem & bibit meum Sanguinem, in me manet, & ego in eo. Joan.
6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

EXHORTATIO IV. IN REGULAM VI. SUMMARIJ.

Explicat dispositiones necessarias ante Communionem, ad
unionem cum Christo obtinendam.

T H E M A.

*Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me
manet, & ego in eo. Joan. 6.*

Vel ex Regula.

Quemadmodum Archangelus Raphaël Juniori Tobiae in viâ terna suggestit alexipharmaca, & adjumenta, scilicet fel, cor, & carnes assas piscis Tobiae 6. Ita S. Fundator noster in via perfectionis & aeternitatis, terna praclarissima antidota nobis in regula 6. Summarij suppeditat. 1. Examen conscientiae, quod, ut diximus, felle significatum, vim illuminandi oculos mentis, ad cognoscendos nosmetipsos, & simul amaritudinem coarctationis continet. 2. Confessionem hebdomadariam adumbratam

corde piscis, quod carbonibus impositum fugabat daemones, veluti confessio, cor in igne charitatis conterit, & daemones expellit. 3. Hebdomadariam communionem. Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumant octavo quoque die. Reg. 6. & hoc representatur carne piscis assa, quam Raphaël Tobiam secum in viam conferre iussit. *Affavit carnes ejus & secum tulerunt in via, caetera salierunt. Tobiae c. 6. v. 6.* ut iis confortarent in itinere, donec venirent in Rages. *Piscis assus, est Christus passus ait Venerabilis Beda, quem in sacra communione comedimus. Piscis assus est Christus Eucharisticus, ut docet Theophylactus: naturam enim humanam, in hujus vite mari*

Cc natan-

nascentem, affans igne propria Deitatis, ejusque humiditatem exsiccat, à profundis undis extractam, fecit escam divinam.

Ad quam escam divinam qui nos disponere debeamus; ut eam median- te, Christo uniamur, præfenti exhortatione explicabimus.

I.
Finis Eucharistia
est unio.

I. Finis virtus & efficacia seu effectus præcipuus sanctissimi hujus Sacramenti est unio cum Christo: Testatur hoc S. August. Serm. 9. de diversis dicens: *Partus Eucharistia est unitas.* Confirmat idiplum antiquissimus Author Tertullianus L. de orat. c. 6. *Virtus Eucharistia est indivisitas:* hæc verò unio non est physica; sed moralis: non enim Christus nobis sic unitur, & in nostram carnem, & sanguinem transformatur; ut cibus naturalis in substantiam aliter transiit; sed postquam illum verè, & realiter sumplimus, operatur illud in anima nostra moraliter, quod cibus corporalis physice præstat in corpore, dum scilicet pascit, nutrit, auget, confortat & roborat. Hanc unionem variis similitudinibus SS. Patres declarant: S. Cyrillus Hierosolymitanus in Catech. ait: *in communione fit unio continuationis, & mixtionis; sicut ex duabus aquis, vel ceris liquefactis fit una.* S. Dionysius Areopagita de Eccles. Hierarch. c. 3. ait: *in communione est unio infusionis, & infusio spiritualis;* S. Paschasius L. de corpore & sanguine Christi, ait, *in communione fieri unionem transformationis: nam finis inquit Eucharistia est, ut in Christum transformemur;* non physice

sed moraliter, quoad mores & virtutes: Alii SS. PP. nuncupant *unionem ignitionis:* Sicut ignis ferrum occupat, & sibi quodammodo affimilat, ut videatur esse ignis, & gaudeat proprietatibus ignis: ita SS. Eucharistia moraliter nos transformat, quasi ignitos reddit, & Christi qualitates, ac proprietates nobis communicat.

Hanc unionem eò perfectiùs consequuntur extrema, quo magis sibi similia, & proportionata sunt, veluti ignis, ligno, eò perfectiùs unitur, quò lignum siccius, & aptius est ad ignem recipiendum: sic & furculus eò perfectiùs unitur stipiti, quò stipex est aptior; nam furculus cerasi aut pomi minus aptè quercui inseritur: Ita pariter Christus in Eucharistia Sacramento homini eò perfectiùs conjungitur, quò homo communionem recipiens est aptior.

II. Prima itaque dispositio ex via purgativa est puritas animæ; quæ quò erit puritati Christi similior; eò quòque erit unio perfectior. Consideranda ergo nobis est summa puritas ex parte Christi; ut ex parte nostra ad æmulandum permoveamur. *Non comedetis ex eo cruentum quid; nec collum aquæ; sed assum tantum igni.* S. Gregor. homil. 21. in Evang. *In Eucharistia, inquit, crudum agnum edunt, qui Dei presentiam non satis expendunt.* Expendamus igitur puritatem unius extremi, id est SS. Sacramenti, & ex alia parte extremi alterius, qui sumus nolimetipsi, impuritatem. In hoc SS. Sacramento omnia sunt mundissima; 1. Mundissimus est Sacramenti author,

Quis,

Quis, ait, ex vobis arguet me de peccato?

2. Mundissimus est cibus, qui est panis azymus, panis celestis, manna angelicum, agnus sine macula. 3. Mundissimæ sunt species panis candidi, & vini. 4. Mundissima est hostia, quæ Ecclesiam mundat à maculis & rugis. 5. Mundissima oblatio: *In omni loco offertur nomini meo oblatio munda.* Malach. 1. quæ & in se munda est, & alios emundat. Si igitur Deus illos Sacerdotes, qui portabant vasa Domini, in quibus nihil erat dignitatis, nisi quoddam ad Dei cultum adhiberentur, voluit esse mundos, dum dixit: *Mundamini, qui fertis vasa Domini.* Isaia 52. Quid exigit à Sacerdotibus, aliiſque communicantibus; qui ipsummet Christum Dominum omnis puritatis fontem suscipiunt & ferunt? rectè S. Augustinus serm. 252. de tempore. *Rogo vos fratres, nunquid est aliquis, qui in arca sordibus plena, velit mittere vestem suam? & si in arcam sordibus plenam vestis non mittitur pretiosa; quæ fronte in anima, qua peccatorum sordibus inquinatur, Christi Eucharistia suscipitur?*

Hæc autem puritas non solum consistit in eo, ut à gravioribus peccatis per confessionem liberi simus; sed etiam à venialibus & levissimis quidem, imò ut quantum fieri poterit, ne minimus quidem affectus inordinatus in voluntate resideat. quin verè & sincerè prius, coram Deo, totus effundatur, & Christi Domini ac Dei nostri voluntati, quàm simillima nostra voluntas, quoad actus saltem præſentes, reddatur, ita ut nihil in ea turbidum,

nihil inordinatum, nihil erga se aut creaturam aliquam, quæcunque illa sit, amore sensuali tinctum appareat; & si quid huiusmodi antè in ea fuerit, generosà saltem contritione evacuetur. S. Franciscus jam Diaconus cùm hareret, num Sacerdotio initiaretur, nec ne; Angelum obvium habuit, qui vitrum pellucidum liquore clarissimo repletum gestans, asseruit: Sacerdotes similes huic liquori esse oportere: unde ipse Sacerdotii dignitatem suscipere omnino detrectavit; quia animæ suæ puritatem illi parem esse non censuit. Eadem de causa Sancti quique præcipui indices conscientiam expiabant, ut munditiæ quàm maximà eniterent. Imitemur illos & mundemur ab omnibus inquinamentis nostris: nam hæc inter alias est causa, cur tam pauci Christo perfectè uniuntur in SS. Sacramento, quia pauci planè mundi reperiuntur.

2. Altera dispositio ad viam illuminativam pertinens complectitur virtutes, præsertim humilitatem, quæ nos valde ad unionem cum Christo aptat: neque enim humillimus Jesus, cum homine superbo & inflato perfectè unquam uniri potest: ut igitur eisdem uniamur. 1. Tali vitâ nobis vivendum est, quali Christus vivit in Eucharistia, ille se abscondit, & sua magnalia sub exiguis speciebus panis & vini occultit: quidquid habet thesaurorû celestium, quidquid sapientiæ & lucis, exiguo claudit orbiculo, verè *Deus absconditus*: ita & nos, si conjunctionem intimam serjò desideremus, nos & nostra non vanè ostentemus, sed

Cc 2 potius

porius latere & abscondi cupiamus.
 2. Sicut Christus se minimum efficit, ita ut sit in quolibet hostiæ puncto, & in minimâ particulâ; ita nos quoque parvos ac minimos exhibeamus, & estimemus: quod ut præstemus, hic consideranda est illius dignitas, & nostra vilitas, ejus immentitas & magnitudo ac nostra parvitas, ejus infinita Sanctitas & bonitas, ac nostra malitia. Unde humiliabimus nos, quàm possumus profundissimè, ac dicemus: *Domine non sum dignus*. 1. Ut te pro me incarnatum; in terris conversatum, passumque suscipiam, ac participem tuam personam, merita, carnem, sanguinem, & Divinitatem; quia ego tuae passionis ac mortis causa exstiti, te non satis amavi, exempla imitari non studui, nec tempus ac labores pro gloriâ tuâ impendi, & cum toties te mihi communicâris, ego tamen fructum exiguum retuli. 2. Agnoscamus & corde humili dicamus: *Domine non sum dignus*, ut tu gloriâ & honore coronatus, in dexterâ Patris sedens, cui data est omnis potestas in cælo & in terra, & in cujus faciem desiderant Angeli prospicere, ad me ventas vilem corpore, & affectibus vitiorum veneno infectis repletum, more suis immunda in luto peccatorum jacentem, & porcorum filiquas esurientem. 3. *Non sum dignus*, ut te judicem universorum, cum potestate magna & Majestate venturum in nubibus cæli, coram quo plangent omnes tribus terræ, recipiam; ut de cælestis gloriæ throno, ad me humili & mansuetus descendas, qui toties te ad iram provocavi. Verè

igitur *Domine non sum dignus*, sed beneficium tam grandi & incomparabili longè indignissimus.

Tertia Dispositio ad viam spectans unitivam, requirit varios actus virtutum, per quas ultimò disponimur; ut Christo uniamur. 1. Est pura intentio. 2. Fides. 3. Spes. 4. Caritas, quia Sacramentum amoris est, in quo Christus infinito nos amore prosequitur: aliâs tam mira ac stupenda nobis nequaquam præstaturus. Ergo par pari reddendum est: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo* propter nimiam ejus charitatem qua nos dilexit. Deinde oblatio, resignatio, adoratio, fames & desiderium: S. Bernardus sermone, qui incipit, *Panem Angelorum*, ait: *Potesne existimare, quale & quantum est Sacramentum Sacramentorum, Sanctum Sanctorum, dulcedo omnium dulcedinum? Ha sunt spirituales deliciae Sanctorum: hic bibunt in locis uberi torrentis lactis, fluminis mellis. Denique laudatio succedit: Edent pauperes & saturabuntur, & laudabunt Dominum.*

Expurgate igitur, Charissimi, vetus fermentum, ut sitis nova conspersio, (id est massa farinæ subacta) 1. Cor. 11. 7. Sicut per septem dies Paschales non erat permillum Hebraeis uti panis fermentato, sub pœna mortis Exod. 12. 15. Ita & nos toties communicantes limus puri, azymi, simplices, innocentes: & tota vita nostra sit dies azymorum. Itaque *epulemur non in fermento veteri malitiæ & nequitia; sed in azymis sinceritatis & veritatis*. 1. Cor. 11. 2. Humilitate præditi, fide illumina-

mati,

minati, spe roborati, charitate succen-
si, & omnium virtutum splendore co-
tulsi.

III. His præmissis succedit unio,
dum SS. Sacramentum realiter sumi-
mus, vi cuius sumptionis vis & virtus
refectionis Sacramenti, in nobis tota
perseverat; non secus, ac si Physica
unio esset, qualis est in cibo, qui in
substantiam aliti transit: nam tribuit
sua merita, confert gratiam, appli-
cat potentiam & bonitatem, ut Deum
in nobis, per actus & habitus virtutum
crescere quodammodo faciat: *Ego
sum panis vite, qui dat vitam: Nam in
ipso vita erit.* Vita formalis, vita sub-
stantialis: Verbum est vita essentialiter
subsistens: est vita tum naturalis,
omnibus creaturis dans vitam, tum
supernaturalis, quia est fons gratiæ &
gloriæ, per quem *Vivent corda eorum
in seculum seculi.* Itaque Christus in
nobis existens, non operatur solum, ut
instrumentum mortuum, sed vivum:
imò ut causa principalis moralis, in-
tellectu nimirum & voluntate. Nam
cum videat & amet dignè communi-
cantes, Deo pro illis sua exhibet me-
rita, & pactum cum Deo initum, &
consequenter applicat præsentem intinè
bonitatem, misericordiam, iustitiam,
virtutem, & spiritualem refectionem,
animæque & corporis sanctificatio-
nem: non secus atque olim degens in
hac vita, eandem applicabat ad ope-

ra miraculosa. Nec verò transit citò
eadem virtus; sed primò oblectat,
deinde vires confert ad functiones spi-
rituales, denique excitat ad omnia in
dei gloriam, reliquis contemptis, refe-
renda; adversaque generosè sufferenda.
O felix unio! O beata conjun-
ctio, qua Deus Opt. Max. cum misero
homine, Christus animarum sponfus
cum anima tanquam sponsa dilecta,
potentia cū fragilitate, sapientia cum
ignorantia, Sanctitas cum impuritate,
immortalitas cū mortalitate, lux cum
caligine, vita cum morte, arcto amicit-
iæ & charitatis vinculo copulatur, è
quo meritorum applicatio, illumina-
tio, sanctificatio, operumque superna-
turalium operatio sequuntur.

Quod ut obtineamus, Charissimi,
facile dispicitis; quanto studio ani-
mas nostras disponere oporteat; ut
tam oprata beatæque unione potia-
mur: quantà curâ animæ munditiem
quàm maximam procurare expediat;
ut puritati infinitæ conjungi mereamur?
quantà industriâ demissionem
animi profundissimam comparare, ut
humilitati summæ assimilermur? quan-
to conatu in virtutes Christi acquiren-
das incumbere, ut tanto bono uniri
mereamur? cum quo, per quem, & ex
quo bona omnia, tanquam fonte
inexhausto, in nos affatim
derivantur.